

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul III — Nr. 37

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÎRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 februarie 1991

SUMAR

Nr.	Pagina
L E G I	
18. — Legea fondului funciar	1—15

L E G I

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

ADUNAREA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E A

fondului funciar

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Terenurile de orice fel, indiferent de destinație, de titlul pe baza căruia sînt deținute sau de domeniul public ori privat din care fac parte, constituie fondul funciar al României.

Art. 2. — În funcție de destinație, terenurile sînt :

a) terenuri cu destinație agricolă și anume : terenuri agricole productive — arabile, viile, livezile, pepinierele viticole, pomicele, plantațiile de hamei și duzi, pășunile, finețele, serele, solarile, răsadnițele și altele asemenea —, cele cu vegetație forestieră dacă nu fac parte din amenajamentele silvice, pășuni împădurite, cele ocupate cu construcții și instalații agrozootehnice, amenajări piscicole și de îmbunătățiri funciare, drumurile tehnologice și de exploatare agricolă, platforme și spații de depozitare care servesc nevoilor producției agricole și terenuri neproductive care pot fi amenajate și folosite pentru producția agricolă ;

b) terenuri cu destinație forestieră și anume : terenurile împădurite sau cele care servesc nevoilor de cultură, producție ori administrare silvică, terenurile destinate împăduririlor și cele neproductive — stîncă-

rii, abrupturi, bolovănișuri, rîpe, ravene, torenți — dacă sînt cuprinse în amenajamentele silvice ;

c) terenuri aflate permanent sub ape și anume : albiile minore ale cursurilor de apă, cuvetele lacurilor la nivelurile maxime de retenție, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale ;

d) terenuri din intravilan, aferente localităților urbane și rurale pe care sînt amplasate construcțiile, alte amenajări ale localităților, inclusiv terenurile agricole și forestiere ;

e) terenuri cu destinații speciale cum sînt cele folosite pentru transporturile rutiere, feroviare, navale și aeriene, cu construcțiile și instalațiile aferente, construcții și instalații hidrotehnice, termice, de transport al energiei electrice și gazelor naturale, de telecomunicații, pentru exploatarea miniere și petroliere, cariere și halde de orice fel, pentru nevoile de apărare, plajele, rezervațiile, monumentele naturii, ansamblurile și siturile arheologice și istorice și altele asemenea.

Art. 3. — În sensul prezentei legi, prin *deținători de terenuri* se înțeleg titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori deținători precari.

Art. 4. — Terenurile pot face obiectul dreptului de proprietate privată sau al altor drepturi reale, având ca titulari persoane fizice sau juridice, ori pot aparține domeniului public sau domeniului privat.

Domeniul public poate fi de interes național, caz în care proprietatea asupra sa, în regim de drept public, aparține statului, sau de interes local, caz în care proprietatea, de asemenea, în regim de drept public, aparține comunelor, orașelor, municipiilor sau județelor.

Administrarea domeniului de interes public național se face de către organele prevăzute de lege, iar administrarea domeniului public de interes local se face de către primării sau, după caz, de către prefecturi.

Terenurile din domeniul public sînt cele afectate unei utilități publice.

Art. 5. — Aparțin domeniului public terenurile pe care sînt amplasate construcții de interes public, piețe, căi de comunicații, rețele stradale și parcuri publice, porturi și aeroporturi, terenurile cu destinație forestieră, albiile rîurilor și fluviilor, cuvetele lacurilor de interes public, fundul apelor maritime interioare și al mării teritoriale, țărmurile Mării Negre, inclusiv plajele, terenurile pentru rezervații naturale și parcuri naționale, monumentele, ansamblurile și siturile arheologice și istorice, monumentele naturii, terenurile pentru nevoile apărării sau pentru alte folosințe care, potrivit legii, sînt de domeniul public ori care, prin natura lor, sînt de uz sau interes public.

Terenurile care fac parte din domeniul public sînt scoase din circuitul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel. Dreptul de proprietate asupra lor este imprescriptibil.

Art. 6. — Domeniul privat al statului și respectiv al comunelor, orașelor, municipiilor și județelor este alcătuit din terenuri — altele decît cele prevăzute la art. 5 — aflate sau intrate în proprietatea lor prin căile și modurile prevăzute de lege. El este supus dispozițiilor de drept comun, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Art. 7. — Fondul funciar și, în mod corespunzător, dreptul de proprietate și celelalte drepturi reale trebuie înregistrate în documentele de evidență funciară și de publicitate imobiliară prevăzute de lege.

CAPITOLUL II

Stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor

Art. 8. — Stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor care se găsesc în patrimoniul cooperativelor agricole de producție se face în condițiile prezentei legi, prin reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestui drept.

De prevederile legii beneficiază membrii cooperatori care au adus pămînt în cooperativă sau cărora li s-a

preluat în orice mod teren de către aceasta, precum și, în condițiile legii civile, moștenitorii acestora, membrii cooperatori care nu au adus pămînt în cooperativă și alte persoane anume stabilite.

Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, prin eliberarea unui titlu de proprietate în limita unei suprafețe minime de 0,5 ha pentru fiecare persoană îndreptățită, potrivit prezentei legi, și de maximum 10 ha de familie, în echivalent arabil.

Prin familie se înțeleg soții și copiii necăsătorii, dacă gospodăresc împreună cu părinții lor.

Art. 9. — Persoanelor cărora li se reconstituie sau li se constituie dreptul de proprietate în condițiile prezentei legi nu li se pot atribui în proprietate mai mult de 10 ha de familie, în echivalent arabil, chiar dacă reconstituirea sau constituirea dreptului de proprietate se face în mai multe localități.

Persoanele prevăzute la alin. 1 vor anexa la cerere o declarație pe propria răspundere din care să rezulte suprafețele de teren pe care le au sau pe care sînt îndreptățite să le primească în condițiile prezentei legi.

Art. 10. — Suprafața adusă în cooperativă este cea care rezultă din: evidențele cooperativei, cererile de înscriere, registrele agricole de la data intrării în cooperativă, actele de proprietate și cartea funciară sau, în lipsa acestora, din orice alte probe, inclusiv declarații de martori.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică în mod corespunzător și în ceea ce privește suprafețele preluate de cooperative fie în baza unor legi speciale, fie fără nici un titlu sau în orice alt mod.

Stabilirea dreptului de proprietate se face la cerere, pe baza situației terenurilor deținute de cooperativă la 1 ianuarie 1990, înscrisă în sistemul de evidență a cadastrului funciar general sau a registrului agricol, corectată cu înstrăinările legal efectuate de către cooperativă pînă la data intrării în vigoare a legii.

Cererea de stabilire a dreptului de proprietate se introduce și se înregistrează la primărie în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Stabilirea dreptului de proprietate se va încheia în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea prezentei legi.

Art. 11. — În scopul stabilirii dreptului de proprietate prin reconstituirea sau constituirea acestuia, atribuirii efective a terenurilor celor îndreptății și eliberării titlurilor de proprietate, în fiecare comună, oraș sau municipiu, se constituie, prin decizia prefecturii, o comisie condusă de primar.

Comisiile comunale, orașenești sau municipale vor funcționa sub îndrumarea unei comisii județene, numită prin decizia prefecturii și condusă de prefect.

Procedura de constituire și modul de funcționare a comisiilor, precum și modelul și modul de atribuire a

noilor titluri de proprietate, se vor stabili prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 zile de la data publicării prezentei legi. Din comisii vor face parte cetățeni desemnați de obște din toate categoriile îndreptățite, specialiști și funcționari publici. În comunele constituite din mai multe sate, cetățenii vor fi desemnați proporțional cu ponderea numerică a locuitorilor din fiecare sat.

Comisia județeană este competentă să soluționeze contestațiile și să valideze sau să invalideze măsurile stabilite de comisiile subordonate.

Impotriva hotărârii comisiei județene, cel nemulțumit poate face plîngere la judecătoria în raza căreia este situat terenul, în termen de 30 de zile de la data la care a luat cunoștință de soluția dată de comisia județeană.

Plîngerea suspendă executarea.

Judecătoria va da termen în cunoștință celui care depune plîngerea și va putea cere comisiei județene să desemneze un membru al său pentru a se prezenta, la termenul fixat pentru judecată, spre a da explicații.

Controlul judecătoresc se limitează exclusiv la aplicarea corectă a dispozițiilor imperative din prezenta lege cu privire la dreptul de a obține titlul de proprietate, la întinderea suprafeței de teren ce se cuvine și, dacă este cazul, la exactitatea reducerii acestei suprafețe, potrivit legii.

Instanța va judeca plîngerea în complet de doi judecători.

Hotărârea judecătorească este definitivă. În baza hotărârii judecătorești, comisia județeană care a emis titlul îl va modifica, înlocui sau desființa, după caz.

Art. 12. — Calitatea de moștenitor se stabilește pe baza certificatului de moștenitor sau a hotărârii judecătorești definitive ori, în lipsa acestora, prin orice probe din care rezultă acceptarea moștenirii.

Moștenitorii care nu-și pot dovedi această calitate, întrucît terenurile nu s-au găsit în circuitul civil, sînt socotiți repuși de drept în termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine din terenurile ce au aparținut autorului lor. Ei sînt considerați că au acceptat moștenirea prin cererea pe care o fac comisiei.

Titlul de proprietate se emite cu privire la suprafața de teren determinată pe numele tuturor moștenitorilor, urmînd ca ei să procedeze potrivit dreptului comun.

Art. 13. — Terenurile cooperativelor agricole de producție situate în extravilanul localităților devin proprietatea cooperativelor sau, după caz, a moștenitorilor acestora, corespunzător suprafețelor aduse sau preluate în orice mod în patrimoniul cooperativei.

Atribuirea efectivă a terenurilor se face, în zona colinară, de regulă, pe vechile amplasamente, iar în zonele de cîmpie, pe sole stabilite de comisie și nu neapărat pe vechile amplasamente ale proprietății, în cadrul perimetrelor actuale ale cooperativelor.

În cazul în care între suprafața de teren a cooperativei agricole de producție, rezultată prin însumarea suprafețelor de teren aduse de cooperatori sau preluate în orice alt mod de cooperativă, și suprafața de teren actuală au intervenit modificări atît în ce privește suprafața totală, cit și pe categorii de folosință, stabilirea proprietății cooperativelor sau moștenitorilor acestora se face prin reducerea unei cote proporționale rezultate din scăderea suprafețelor legal folosite în alte scopuri din suprafața totală inițială și proporțional cu categoriile de folosință agricolă existente. Nu vor fi afectați deținătorii de suprafețe care au proprietăți mai mici de 1 ha.

Suprafețele ocupate de plantații pomicole, viticole, sere, heleștee, amenajări piscicole, pepiniere, construcții administrative și agrozootehnice, precum și cele necesare bazei furajere aferente capacităților de producție zootehnice existente în cooperative, pot reprezenta, pe baza opțiunii proprietarilor, aport la constituirea unor forme de asociere de tip privat, cu sau fără personalitate juridică.

Art. 14. — Membrii cooperatori care, după caz, au părăsit cooperativa, nu au muncit în cooperativă sau nu locuiesc în localitatea respectivă, precum și moștenitorii acestora pot primi terenurile din extravilan aduse sau preluate în orice mod în patrimoniul cooperativei.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică și persoanelor ale căror terenuri au trecut, cu sau fără titlu, în patrimoniul cooperativei, fără ca ele să fi dobîndit calitatea de cooperatori, precum și, după caz, moștenitorilor acestora.

De prevederile alin. 2 beneficiază și persoanele deținătoare ale titlurilor de Cavaler al Ordinului „Mihai Viteazul” și „Mihai Viteazul cu spade” și moștenitorii lor, care au optat și li s-a atribuit la data improprietării teren arabil și care nu au în proprietate alte terenuri, cu excepția celor care l-au înstrăinat.

Dispozițiile art. 13 alin. 2 și 3 se aplică în mod corespunzător.

Se vor atribui, la cerere, persoanelor care și-au pierdut total sau parțial capacitatea de muncă și moștenitorilor celor care au decedat — ca urmare a participării la lupta pentru victoria Revoluției din decembrie 1989 — în proprietate, terenuri în suprafață de 10.000 mp. în echivalent arabil. Pentru terenurile atribuite, acești beneficiari nu datorează taxe sau impozite.

Art. 15. — În cazurile în care în perimetrul unor cooperative agricole de producție au fost comasate și terenuri agricole ale unor proprietari particulari, iar aceștia nu au preluat în compensație alte terenuri, la cererea lor sau a moștenitorilor, ei vor fi repuși în proprietate și li se vor restitui suprafețele în cotă echivalentă, în cadrul unor sole stabilite de comisie.

Dispozițiile art. 13 alin. 2 și 3 se aplică în mod corespunzător.

Art. 16. — În localitățile cu cetățeni români, aparținînd minorității germane sau în care locuiesc persoane care au fost deportate sau strămutate, deposedate

date de terenuri prin acte normative intervenite după anul 1944, se vor atribui în proprietate, la cerere, cu prioritate acestora sau moștenitorilor, suprafețe de teren din rezerva aflată la dispoziția comisiilor, sau se va proceda conform art. 36.

La atribuire, se va avea în vedere suprafața de teren pe care aceștia au avut-o în proprietate, fără a se depăși 10 ha de familie, în echivalent arabil.

Art. 17. — Terenurile din extravilan aduse sau preluate în orice alt mod în patrimoniul cooperativei de la cooperatori sau alte persoane care au decedat și nu au moștenitori, precum și terenurile pentru care nu s-au formulat cereri de restituire rămân la dispoziția comisiei.

Toate terenurile cooperativei care nu sînt atribuite conform art. 13—16, precum și terenurile extravilane proprietatea statului aflate în folosința cooperativei, rămîn, de asemenea, la dispoziția comisiei, urmînd a fi atribuite altor persoane îndreptățite, potrivit prevederilor prezentei legi.

Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, trec în domeniul privat al statului, urmînd a fi puse la dispoziția celor care doresc să întemeieze sau să dezvolte exploatații agricole, prin închiriere, concesiune sau vânzare, în condițiile legii.

Persoanelor prevăzute la alin. 3 li se pot atribui, în 1991, fără plată, terenurile intrate în domeniul privat al statului, conform prevederilor legii.

În vederea administrării acestor terenuri se va înființa, prin lege, Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală.

Pînă la preluarea în administrare de către agenție, terenurile vor fi administrate de primării.

Art. 18. — Membrii cooperatori activi care nu au adus teren în cooperativă sau au adus teren mai puțin de 5.000 mp, precum și celor care, neavînd calitatea de cooperatori, au lucrat în orice mod ca angajați în ultimii 3 ani în cooperativă sau asociații cooperatiste, li se pot atribui în proprietate loturi din terenurile prevăzute la art. 17, dacă sînt stabiliți sau urmează să se stabilească în localitate și nu dețin teren în proprietate în alte localități. Suprafața atribuită în proprietate se va determina țînînd seama de suprafața terenurilor, numărul solicitanților și suprafața atribuită celor care au adus pămînt în cooperativă.

Prevederile alin. 1 se aplică și persoanelor care au fost deportate și nu beneficiază de dispozițiile art. 13—15.

Se pot atribui, la cerere, în folosință agricolă, pînă la 5.000 mp în echivalent arabil, de familie, personalului de specialitate din serviciile publice comunale, în perioada cît lucrează în localitate, dacă nu au teren în proprietate în această localitate, ei sau membrii familiei din care fac parte. Dreptul de proprietate asupra acestor terenuri aparține comunei, orașului sau municipiului, după caz.

La plecarea din localitate persoanele menționate la alin. 3 au dreptul la despăgubiri pentru investițiile făcute, cu consimțămîntul prealabil al proprietarului și dacă sînt utile pe suprafața atribuită.

Art. 19. — În situația în care în unele cooperative agricole nu mai rămîne teren disponibil pentru a se atribui suprafața minimă prevăzută la art. 8, precum și pentru persoanele prevăzute la art. 16 și 18 alin. 1 și 2, comisia va hotărî reducerea în cotă proporțională a suprafeței ce se repartizează pentru a se atribui terenuri în proprietate și acestor categorii.

Art. 20. — În localitățile cu excedent de suprafață agricolă, cu deficit de forță de muncă în agricultură, din terenurile prevăzute la art. 17 se poate atribui în proprietate teren pînă la 10 ha în echivalent arabil tuturor familiilor care solicită în scris și se obligă să lucreze această suprafață.

Familiile fără pămînt sau cu pămînt puțin din alte localități, care solicită în scris, pot primi în proprietate pînă la 10 ha teren în echivalent arabil, cu obligația de a-și stabili domiciliul în comună, oraș sau municipiu, după caz, și de a cultiva pămîntul primit, renunțînd la proprietatea avută în localitatea lor, din extravilan.

Art. 21. — Din terenurile agricole, comisiile vor atribui în proprietate, la cererea comisiilor parohiale ori a altor organe reprezentative ale comunităților locale de cult — din mediul rural —, o suprafață de teren de pînă la 5 ha în echivalent arabil pentru fiecare parohie sau schit, aparținînd cultelor recunoscute de lege, ori de pînă la 10 ha teren agricol în echivalent arabil în cazul mănăstirilor, în măsura în care toate aceste așezăminte au posedat în trecut terenuri agricole preluate de cooperativele agricole de producție, iar în prezent nu au asemenea terenuri ori au suprafețe restrînse. În zonele necooperativizate, reconstituirea dreptului de proprietate se va face din terenurile aflate în proprietatea statului și în administrarea primăriilor, la propunerea acestora, prin decizia prefecturii.

Dispozițiile art. 9 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.

Art. 22. — Sînt și rămîn în proprietatea privată a cooperativelor sau, după caz, a moștenitorilor acestora, indiferent de ocupația sau domiciliul lor, terenurile aferente casei de locuit și anexelor gospodărești, precum și curtea și grădina din jurul acestora, determinate potrivit art. 8 din Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele măsuri pentru stimularea țărănimii.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică și persoanelor din zonele cooperativizate care nu au avut calitatea de cooperativar.

Art. 23. — Terenurile din intravilan care au fost atribuite de cooperative, potrivit legii, cooperativelor sau altor persoane îndreptățite, pentru construcția de locuințe și anexă gospodărești, rămîn și se înscriu în proprietatea actualilor deținători, chiar dacă atribuirea

s-a făcut din terenurile preluate, indiferent în ce mod, de la foștii proprietari.

Foștii proprietari vor fi compensați cu o suprafață de teren echivalentă, în intravilan, sau, în lipsă, cu teren extravilan în imediata vecinătate.

Art. 24. — În cazul în care cooperativa agricolă de producție a atribuit loturi în folosință unor cooperatori, în grădinile din intravilan ale foștilor proprietari, asemenea terenuri revin de drept în proprietatea deținătorilor inițiali.

Persoanele care au primit terenuri în condițiile alineatului precedent și pe care au efectuat investiții au dreptul la o despăgubire egală cu contravaloarea acestora, dacă nu pot fi ridicate.

Art. 25. — Terenurile situate în intravilanul localității, care au aparținut cooperativelor sau altor persoane care au decedat, în ambele cazuri fără moștenitori, trec în proprietatea comunei, orașului sau municipiului, după caz, și în administrarea primăriilor, pentru a fi vândute, concesionate ori date în folosință celor care solicită să-și construiască locuințe și nu au teren, ori pentru amplasarea de obiective social-culturale sau cu caracter productiv, potrivit legii, ori pentru compensările prevăzute de art. 23.

Până la efectuarea operațiilor prevăzute la alin. 1, terenurile vor fi înscrise și folosite conform destinației avute.

Art. 26. — Pentru suprafețele convenite, potrivit prezentei legi, titularilor îndreptățiți li se vor elibera titlurile de proprietate, avându-se în vedere, unde este cazul, opțiunea acestora de a exploata terenul individual sau în diferite forme de asociere privată, total sau parțial, urmînd ca pe aceste baze să se efectueze punerea în posesie.

La desființarea cooperativei agricole de producție, o comisie de lichidare constituită în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin decizia prefecturii, la propunerea primăriei, va proceda în termen de 9 luni de la desființarea cooperativei la realizarea activului și la plata pasivului, în condițiile prevăzute de lege.

Art. 27. — Comisiile de lichidare prevăzute de art. 26 au obligația de a constata și stabili orice fapte de încălcare a legii, de a lua măsuri de recuperare a pagubelor, conform legii, și de a sesiza, dacă este cazul, organele de urmărire penală.

Sumele recuperate în condițiile alineatului precedent constituie activ lichidat și urmează destinația celor prevăzute la art. 26.

La expirarea termenului prevăzut la art. 26, comisiile vor prezenta bilanțul de lichidare și raportul explicativ organului de specialitate al prefecturii sau al Primăriei municipiului București, investit cu atribuții de control financiar, potrivit legii, pentru descărcare.

Actele de constatare a datorităților față de stat și de alte persoane juridice rămase după terminarea opera-

țiilor de lichidare, întocmite de către comisie, vor fi avizate și centralizate de către Ministerul Finanțelor, după care Guvernul le va prezenta Parlamentului, cu propuneri de rezolvare.

Art. 28. — Construcțiile agrozootehnice, atelierelor de industrie mică, mașinile, utilajele și alte asemenea mijloace fixe, ce au aparținut cooperativei de producție desființate, precum și terenurile de sub acestea, ca și cele necesare utilizării lor normale, plantațiile de vii și pomi și animalele devin proprietatea membrilor asociațiilor de tip privat, cu personalitate juridică, dacă se vor înființa.

Drepturile foștilor cooperatori asupra bunurilor prevăzute la alin. 1 se vor stabili în cotă valorică, proporțional cu suprafața de teren adusă sau preluată în orice mod în cooperativă și cu volumul muncii prestate. Membrii asociați vor constitui aceste drepturi ca aport în natură la noua asociație.

Foștilor cooperatori care nu devin membri ai acestei asociații li se vor stabili drepturi de creanță proporțional cu cota valorică ce li se cuvine din patrimoniul cooperativei, dacă nu au fost acoperite în altă modalitate. Plata creanțelor se va face de către asociație, în natură sau în bani, potrivit hotărîrii comisiei de lichidare.

În cazul în care nu s-au constituit asemenea asociații, bunurile și animalele prevăzute la alin. 1 se vor vinde prin licitație publică persoanelor fizice sau juridice, urmînd ca din prețul realizat să se achite datoriile de orice fel ale fostei cooperative. Fac excepție bovinele și ovinele, precum și plantațiile de vii și pomi, care vor fi atribuite foștilor cooperatori.

În termen de 9 luni de la desființarea cooperativei, se vor stabili drepturile bănești ce revin fiecărui fost membru cooperativ de comisia de lichidare constituită potrivit art. 26 alin. 2.

Foștii membri cooperatori vor primi cota convenită din valorificarea prin licitație a bunurilor comune, proporțional cu suprafața de teren adusă în cooperativă, în echivalent arabil, și volumul valoric de muncă efectuat.

Bunurile prevăzute la alin. 1, care nu se vînd în termen de un an de la data desființării cooperativei, trec în proprietatea privată a comunelor, orașelor și municipiilor unde acestea sînt situate, fără nici o despăgubire, și în administrarea primăriilor.

Demolarea construcțiilor agrozootehnice, atelierelor de întreținere, instalațiilor și anexelor gospodărești și de industrie mică, care fac obiectul alin. 1, este interzisă. Prin excepție, dacă sînt degradate sau din orice alt motiv nu pot fi utilizate, ele pot fi desființate cu autorizația prefecturii, iar materialele vor fi valorificate de primărie, urmînd ca sumele rezultate să intre în activul operațiilor de lichidare.

Construcțiile afectate unei utilizări sociale sau culturale trec fără plată, în regim de drept public, în proprietatea comunelor, orașelor sau municipiilor și în administrarea primăriilor.

Art. 29. — Asociațiile intercooperatiste sau de stat și cooperatiste de orice profil se pot reorganiza în societăți comerciale pe acțiuni în termen de 90 de zile de la publicarea legii.

Terenurile și celelalte bunuri aduse de cooperativă în asociație, precum și bunurile dobândite de aceasta, devin proprietatea societății, iar cooperatorii și celelalte persoane îndreptățite a-și reconstitui proprietatea asupra terenurilor ce aparțin societății, precum și salariații acesteia, pot deveni acționari în condițiile legii.

În cazul în care unii cooperatori sau alte persoane îndreptățite prevăzute la alin. 2 nu vor opta pentru a deveni acționari ai societății comerciale, li se va stabili dreptul de proprietate, conform prevederilor art. 13 și 14 din prezenta lege, din terenurile care nu au fost aduse de cooperativă în asociație.

În localitățile în care nu există aceste posibilități, se vor putea desființa unele ferme neeficiente ale asociației. Decizia în această privință se adoptă de către comisia județeană la propunerea comisiilor comunale, orașenești sau municipale, după caz.

Dispozițiile art. 33 se aplică în mod corespunzător.

Art. 30. — Terenurile proprietatea statului aflate în exploatarea cooperativelor sînt la dispoziția comisiilor prevăzute la art. 11, în vederea atribuirii lor în proprietatea celor îndreptățiți, conform legii.

Terenurile neatribuite, rămase la dispoziția comisiei, se vor prelua de către primării în vederea închirierii sau concesiunii lor la persoanele care doresc să le exploateze.

Art. 31. — Terenul atribuit conform art. 18 alin. 1, art. 20 și art. 39 nu poate fi înstrăinat prin acte între vii timp de 10 ani scotiți de la începutul anului următor celui în care s-a făcut înscrierea proprietății, sub sancțiunea nulității absolute a actului de înstrăinare.

Constatarea nulității poate fi cerută în justiție de către primărie, prefectură, procuror, precum și de orice persoană interesată.

Art. 32. — Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale — pajști și arabil — care s-au aflat în folosința cooperativelor agricole de producție — trec în proprietatea privată a comunelor, orașelor sau, după caz, a municipiilor și în administrarea primăriilor, urmînd a fi folosite ca pășuni comunale și pentru producerea de furaje și semințe pentru culturi furajere.

Art. 33. — Persoanele care au primit terenuri în condițiile prezentei legi, pe care sînt executate plantații de vii și pomi, vor rambursa diferența de credit rămasă de plată, corespunzător suprafeței primite. Rambursarea se face în bani sau produse agricole, în termenul de rambursare la care era obligată cooperativa agricolă de producție.

Lucrările de îmbunătățiri funciare care se află pe terenurile primite, inclusiv zonele de protecție aferente, trec în proprietatea unităților specializate de exploatare a unor astfel de lucrări, în condițiile legii.

CAPITOLUL III

Dispoziții privind terenurile proprietate de stat și unele prevederi speciale

Art. 34. — Terenurile proprietatea statului sînt acele suprafețe intrate în patrimoniul său în conformitate cu prevederile legale existente pînă la data de 1 ianuarie 1990 și înregistrate ca atare în sistemul de evidență al cadastrului funciar general și în amenajamentele silvice.

Terenurile proprietate de stat administrate de institutele și stațiunile de cercetări științifice, destinate cercetării și producerii de semințe și material săditor din categorii biologice superioare și animalelor de rasă, aparțin domeniului public și rămîn în administrarea acestora.

Dispozițiile alineatului precedent se aplică și terenurilor proprietate de stat folosite, la data prezentei legi, de unitățile de învățămînt cu profil agricol sau silvic și care trec în administrarea acestora.

Art. 35. — Terenurile aflate în proprietatea statului, situate în intravilanul localităților și care sînt în administrarea primăriilor, la data prezentei legi, trec în proprietatea comunelor, orașelor sau municipiilor, urmînd regimul juridic al terenurilor prevăzute la art. 25.

Terenurile proprietate de stat, situate în intravilanul localităților, atribuite, potrivit legii, în folosință veșnică sau în folosință pe durata existenței construcției în vederea construirii de locuințe proprietate personală, sau cu ocazia cumpărării de la stat a unor asemenea locuințe trec, la cererea proprietarilor actuali ai locuințelor în proprietatea acestora, integral sau, după caz, proporțional cu cota deținută din construcție.

Terenurile atribuite în folosință pe durata existenței construcțiilor dobînditorilor acestora, ca efect al preluării terenurilor aferente construcțiilor, în condițiile dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 58/1974 cu privire la sistematizarea teritoriului și localităților urbane și rurale, trec în proprietatea actualilor titulari ai dreptului de folosință a terenului, proprietari ai locuințelor.

Dispozițiile art. 22 rămîn aplicabile.

Terenurile fără construcții neafectate de detalii de sistematizare, din intravilanul localităților, aflate în administrarea primăriilor, considerate proprietate de stat prin aplicarea dispozițiilor Decretului nr. 712/1966, se restituie foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, după caz, la cerere.

Atribuirea în proprietate a terenurilor prevăzute de alin. 2—5 se va face, prin decizia prefecturii, la propunerea primăriilor făcută pe baza verificării situației juridice a terenurilor.

Art. 36. — Persoanele ale căror terenuri agricole au fost trecute în proprietate de stat, ca efect al unor legi speciale, altele decît cele de expropriere, și care se află în administrarea unităților agricole de stat, devin la cerere acționari la societățile comerciale înființate

în baza Legii nr. 15/1990 din actualele unități agricole de stat. De aceleași prevederi beneficiază și moștenitorii acestor persoane.

Cererea se depune, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, la primăria în a cărei rază teritorială este situat terenul.

Numărul de acțiuni permise va fi proporțional cu suprafața de teren în echivalent arabil trecută în patrimoniul statului, fără a putea depăși însă valoarea a 10 ha teren de familie, în echivalent arabil.

Nu beneficiază de dispozițiile acestui articol persoanele ale căror terenuri au fost confiscate ca efect al unor condamnări penale, cu excepția persoanelor precizate în Decretul-lege nr. 118 din 30 martie 1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începerea de la 6 martie 1945.

Art. 37. — Terenurile agricole fără construcții, instalații, amenajări de interes public, intrate în proprietatea statului și aflate în administrarea primăriilor la data prezentei legi, se vor restitui foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, fără a se putea depăși suprafața de 10 ha de familie, în echivalent arabil.

Restituirea terenurilor se face, la cerere, în condițiile art. 10 din prezenta lege, prin decizia prefecturii, la propunerea primăriei.

Prevederile art. 36 alin. ultima se aplică în mod corespunzător.

Art. 38. — În localitățile cu deficit de teren în care terenurile foștilor proprietari se află în proprietatea statului și aceștia nu optează pentru acțiuni în condițiile art. 36 și nu li se pot atribui lor sau moștenitorilor suprafața minimă prevăzută de prezenta lege, comisiile județene vor hotărî atribuirea unei suprafețe de 5.000 mp de familie, în echivalent arabil, la cerere, din terenurile proprietatea statului.

Pentru diferența de teren pînă la care sînt îndreptățiți foștii proprietari sau moștenitorii lor, potrivit prezentei legi, se aplică corespunzător prevederile art. 36.

Nu pot fi atribuite suprafețele de teren pe care s-au efectuat investiții, altele decît îmbunătățiri funciare.

Plantațiile de vii sau pomi pot fi afectate în astfel de cazuri numai în situația în care nu există terenuri din altă categorie de folosință pentru a fi atribuite în proprietate.

Art. 39. — În zona montană — defavorizată de factori naturali cum sînt: clima, altitudinea, panta, izolarea — se poate atribui în proprietate, la cerere, o suprafață de teren de pînă la 10 ha în echivalent arabil familiilor tinere de țărani care provin din mediul agricol montan, au priceperea necesară și se obligă în scris să-și creeze gospodăria, să se ocupe de creșterea animalelor și să exploateze rațional pămîntul în acest scop.

Terenurile prevăzute la alineatul precedent se acordă din resursele de pămînt aflate la dispoziția primăriilor.

Atribuirea în proprietate a terenurilor se face prin decizia prefecturii la propunerea primăriilor.

Art. 40. — Terenurile provenite din fostele izlazuri comunale transmise unităților de stat și care în prezent sînt folosite ca pășuni, finețe și arabil vor fi restituite în proprietatea comunelor, orașelor și municipiilor, după caz, și în administrarea primăriilor, pentru a fi folosite ca pășuni comunale și pentru producerea de furaje sau semințe de culturi furajere. Fac excepție suprafețele ocupate cu vii, pomi, seminceri furajeri, heleștee, lacuri sau cele destinate pentru producerea de legume, fructe, materie primă pentru fabricile de conserve, orezării și cîmpuri experimentale, destinate cercetării agricole, care vor fi compensate în echivalență de către Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Art. 41. — Terenurile cu vegetație forestieră, păduri, zăvoaie, tufărișuri, pășuni împădurite, care au aparținut persoanelor fizice și care prin efectul unor legi speciale au fost trecute în proprietatea statului, se restituie, la cerere, foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora, într-o suprafață egală cu cea trecută în proprietatea statului, dar nu mai mult de 1 ha. Dispozițiile art. 42 și art. 47 se aplică în mod corespunzător.

Dacă pe suprafețele de teren ce urmează a fi atribuite în condițiile alineatului precedent se află construcții sau amenajări forestiere ori sînt în curs de executare sau în faza de proiectare, se vor atribui alte suprafețe de teren, cu respectarea aceluiași condiții.

Suprafețele de teren atribuite în condițiile alin. 1, împreună cu suprafața agricolă în echivalent arabil, reconstituite conform prezentei legi, nu pot depăși 10 ha de familie.

Terenurile prevăzute la alin. 1 vor fi gospodărite și exploatate în regim silvic, potrivit legii. Aceste suprafețe vor fi acordate din trupuri izolate sau la liziera pădurilor.

Art. 42. — Cetățenii români cu domiciliul în străinătate și foștii cetățeni români care redobîndesc cetățenia română pot beneficia la cerere de prevederile prezentei legi, dacă își stabilesc domiciliul în țară.

Persoanele prevăzute la alin. 1 care nu au formulat cereri de reconstituire sau constituire a dreptului de proprietate în condițiile dispozițiilor art. 10 se pot adresa la Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală pentru a li se închiria, concesiona sau vinde teren.

Art. 43. — Persoanele cărora li s-au constituit drepturi de proprietate asupra terenurilor agricole sînt obligate să respecte întocmai condițiile prevăzute la art. 18, 20 și 39 din prezenta lege, în legătură cu stabilirea domiciliului și întemeierea de noi gospodării.

Nerespectarea acestor condiții atrage pierderea dreptului de proprietate asupra terenului și a construcțiilor de orice fel realizate pe acesta. Pentru teren nu se vor acorda despăgubiri, iar pentru construcții

proprietarul va primi o despăgubire egală cu valoarea reală a acestora.

Organul imputernicit să constate aceste situații este Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală, în administrarea căreia trec terenurile și construcțiile respective.

Art. 44. — Delimitarea teritorială a noilor proprietăți, rezultate din aplicarea prezentei legi, pornește de la actuala organizare a teritoriului și se face pe baza unor proiecte de parcelare întocmite de către organele de specialitate.

CAPITOLUL IV

Circulația juridică a terenurilor

Art. 45. — Terenurile proprietate privată, indiferent de titularul lor, sînt și rămîn în circuitul civil. Ele pot fi dobîndite și înstrăinate prin oricare din modurile stabilite de legislația civilă, cu respectarea dispozițiilor din prezenta lege.

Art. 46. — Terenurile situate în intravilan și extravilan pot fi înstrăinate, indiferent de întinderea suprafeței, prin acte juridice între vii, încheiate în formă autentică.

În toate cazurile de dobîndire, prin acte juridice între vii, proprietatea dobînditorului nu poate depăși 100 ha teren agricol în echivalent arabil, de familie, sub sancțiunea nulității absolute a actului de înstrăinare.

Art. 47. — Persoanele fizice care nu au cetățenia română și domiciliul în România, precum și persoanele juridice care nu au naționalitate română și sediul în România, nu pot dobîndi în proprietate terenuri de orice fel prin acte între vii.

Persoanele prevăzute în alineatul precedent care dobîndesc în proprietate terenuri prin moștenire sînt obligate să le înstrăineze în termen de 1 an de la data dobîndirii, sub sancțiunea trecerii în mod gratuit a acestora în proprietatea statului și administrarea Agenției pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală.

Persoanele prevăzute la alin. 1, care au dobîndit în proprietate terenuri înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi, sînt obligate să le înstrăineze în termen de 1 an de la această dată, sub sancțiunea trecerii în mod gratuit a terenurilor în proprietatea statului și în administrarea Agenției pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală.

Art. 48. — Înstrăinarea de terenuri agricole în extravilan, prin vînzare, se poate face prin exercitarea dreptului de preemțiune.

Dreptul de preemțiune la înstrăinare a oricăror terenuri agricole din extravilan revine coproprietarilor, dacă este cazul, și apoi proprietarilor vecini și se exercită prin Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală.

Proprietarul terenului care urmează să fie vîndut este obligat să încunoștințeze Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală, iar aceasta va comunica în scris persoanelor prevăzute la alin. 2 despre intenție, în termen de 15 zile de la data cînd a fost încunoștințată.

Titularii dreptului de preemțiune sînt obligați să se pronunțe asupra exercitării acestuia în termen de 30 de zile de la data primirii comunicării.

După împlinirea acestui termen, dreptul de preemțiune pentru coproprietari sau proprietarii vecini se consideră stins.

Dreptul de preemțiune la înstrăinarea terenului revine statului prin Agenția pentru Dezvoltare și Amenajare Rurală, care este obligată să se pronunțe înăuntrul termenului prevăzut la alin. 4.

Dacă agenția nu se pronunță în acest termen, terenul se vînde în mod liber.

Art. 49. — Actul de înstrăinare încheiat cu încălcarea dreptului de preemțiune prevăzut la art. 48 este anulabil.

Art. 50. — Terenurile agricole din extravilan nu pot face obiectul unei executări silite sau voluntare decît în cazurile prevăzute de lege.

Art. 51. — Schimbul de terenuri între persoane fizice se face prin acordul acestora, prin act autentic, dispozițiile art. 46 fiind aplicabile.

Schimbul de terenuri între persoane juridice care au în administrare terenuri asupra cărora statul are majoritatea acțiunilor sau între acestea și persoanele fizice se face numai cu avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației sau al Ministerului Mediului, după caz.

Prin schimburile efectuate, fiecare teren dobîndește situația juridică a terenului pe care îl înlocuiește, cu respectarea drepturilor reale.

Art. 52. — Punerea în posesie a noilor deținători potrivit art. 51 alin. 2 se face de către delegatul oficiului județean de cadastru și organizare a teritoriului, în prezența părților interesate, operîndu-se în documentele cadastrale și în registrul agricol modificările survenite.

CAPITOLUL V

Folosirea terenului pentru producția agricolă și silvică

Art. 53. — Toți deținătorii de terenuri agricole sînt obligați să asigure cultivarea acestora și protecția solului.

Art. 54. — Proprietarii de terenuri care nu își îndeplinesc obligațiile prevăzute la art. 53 vor fi somați în scris de către primăriile comunale, orașenești sau municipale, după caz, să execute aceste obligații.

Acea care nu dau curs somației și nu execută obligațiile în termenul stabilit de primărie din motive imputabile lor vor fi sancționați, anual, cu plata unei

sume de la 5.000 la 10.000 lei pe ha, în raport cu categoria de folosință a terenului.

Obligarea la plata sumei se face prin decizia motivată a primăriei și sumele se fac venit la bugetul local.

Art. 55. — Toți deținătorii de terenuri atribuite în folosință în condițiile prezentei legi, care nu își îndeplinesc obligațiile prevăzute de art. 53, vor fi somați în condițiile art. 54 alin. 1.

Pentru cei care nu dau curs somației și nu își îndeplinesc obligațiile se va proceda conform art. 54 alin. 2.

După o perioadă de 2 ani pierde dreptul de folosință.

Art. 56. — Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile ale persoanelor juridice, în alte categorii de folosință agricolă, se poate face cu avizul organelor agricole de specialitate județene, numai în următoarele cazuri :

a) terenurile arabile situate în zonele de deal, ce constituie enclave din masivele de vii și livezi, din podgoriile și bazinele pomicole consacrate, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Alimentației, pot fi transformate în plantații viticole și pomicole ;

b) terenurile arabile din zonele de șes, necesare completării masivelor viticole destinate pentru struguri de masă și stafide și bazinele pomicole destinate culturii piersicului și caisului, stabilite de organele de specialitate ale Ministerului Agriculturii și Alimentației, pot fi transformate în plantații viticole și pomicole ;

c) terenurile arabile cu soluri nisipoase pot fi amenajate și transformate în plantații viticole și pomicole ;

d) terenurile înregistrate la arabil, situate în zonele de deal și munte pe pante nemecanizabile, afectate de eroziune de suprafață și adâncime, de alunecări active sau semistabilizate, care nu mai pot fi ameliorate și menținute la această folosință, se pot amenaja și transforma în pășuni și fânețe ;

e) terenurile arabile situate în albiile râurilor și a Dunării, care nu pot fi folosite rentabil pentru alte destinații agricole, pot fi amenajate în bazine piscicole.

Art. 57. — Schimbarea categoriei de folosință a terenurilor arabile, altele decât cele prevăzute la art. 56, pășuni, fânețe, vii și livezi deținute de persoane juridice în care statul deține majoritatea acțiunilor se va aproba de Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Schimbarea categoriei de folosință silvică, păduri, răchitării, culturi de arbuști, deținute de persoane juridice se aprobă de Ministerul Mediului.

Schimbarea folosinței terenurilor agricole ce constituie zone de protecție a monumentelor se face cu acordul Comisiei naționale a monumentelor, ansamblurilor și siturilor istorice.

Art. 58. — Protecția și ameliorarea solului se realizează prin lucrări de prevenire și de combatere a proceselor de degradare și poluare a solului provocate de fenomene naturale sau cauzate de activități economice și sociale.

Lucrările necesare pentru protecția și ameliorarea solului se stabilesc pe bază de studii și proiecte, înlocuite la cerere de organele de cercetare și proiectare de specialitate, în corelare cu cele de amenajare și organizare a teritoriului, și se execută de către deținătorii terenurilor sau prin grija acestora, de către unități specializate în execuția unor asemenea lucrări.

Statul sprijină realizarea lucrărilor de protecție și ameliorare a solului, suportând parțial sau total cheltuielile în limita alocației bugetare aprobate, pe baza notelor de fundamentare elaborate de unitățile de cercetare și proiectare, însoțite de organele agricole de specialitate județene și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Alimentației.

Art. 59. — Pentru realizarea coordonată a lucrărilor de interes comun, potrivit cu nevoile agriculturii, silviculturii, gospodăririi apelor, căilor de comunicație, așezărilor omenști sau altor obiective economice și sociale, documentațiile tehnico-economice și ecologice se vor elabora în comun de părțile interesate. Prin documentații se vor stabili contribuția părților interesate și ordinea de execuție a lucrărilor.

Art. 60. — Lucrările de regularizare a scurgerii apelor pe versanți și de corectare a torenților, care servesc la apărarea și conservarea lucrărilor de irigații, îndiguiri, desecări, a lacurilor de acumulare ori a altor lucrări hidrotehnice, căi de comunicații, obiective economice și sociale se vor executa concomitent cu lucrările de bază.

Art. 61. — Terenurile care prin degradare și poluare și-au pierdut, total sau parțial, capacitatea de producție pentru culturi agricole sau silvice vor fi constituite în perimetre de ameliorare.

Grupele de terenuri care intră în perimetrele de ameliorare se stabilesc de Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Mediului, la propunerile ce au la bază situațiile înaintate de comune, orașe și municipii.

Delimitarea perimetrelor de ameliorare se face de o comisie de specialiști a cărei componență și regulament de funcționare se stabilesc de Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Mediului.

Documentațiile întocmite se avizează de organele județene agricole și silvice și de protecția mediului și se înaintează la Ministerul Agriculturii și Alimentației care, împreună cu ministerele și departamentele interesate, vor stabili programele de proiectare, finanțare și execuție.

Art. 62. — Deținătorii sunt obligați să pună la dispoziție terenurile din perimetrul de ameliorare în vederea

aplicării măsurilor și lucrărilor prevăzute în proiectul de ameliorare, păstrînd dreptul de proprietate.

Includerea de către primărie a unui anumit teren în categoria menționată mai sus se poate face cu acordul proprietarului. În ipoteza că proprietarul nu este de acord, primăria face propuneri motivate prefecturii, care va decide.

Art. 63. — În interesul lucrărilor de corectare a torenților și de gospodărire a apelor, statul poate face schimburi echivalente de terenuri cu proprietarii din perimetru, cînd pe terenul acestora urmează a se executa lucrări de amenajare cu caracter permanent. Schimbul se face numai cu acordul proprietarilor, prin act autentic, înregistrat în documentele de cadastru funciar.

Art. 64. — Terenurile degradate și poluate, incluse în perimetrul de ameliorare, sînt scutite de taxe și impozite către stat, județ sau comună, pe timpul cît durează ameliorarea lor.

Art. 65. — Execuția în teren a lucrărilor de amenajare și punere în valoare a terenurilor degradate din perimetrele de ameliorare se face de unități specializate, în funcție de specificul lucrărilor.

Lucrările ce se execută pentru consolidarea terenului, ca: terasări, modelări, nivelări, fixări de soluri, înierbări, împăduriri, corectări de torenți și înprejmuiri, drumuri, poduri, podețe cu caracter permanent se realizează pe cheltuielile statului, conform proiectului de ameliorare.

Art. 66. — Deținătorilor de terenuri degradate, chiar dacă nu sînt cuprinse într-un perimetru de ameliorare, care, în mod individual sau asociați, vor să facă din proprie inițiativă înierbări, împăduriri, corectare a reacției solului sau alte lucrări de ameliorare pe terenurile lor, statul le va pune la dispoziție gratuit materialul necesar — sămînță de ierburi, puieți, amendamente și asistență tehnică la executarea lucrărilor.

Deținătorii care au primit materiale pentru înierbări, împăduriri și amendări și nu le-au întrebuințat în vederea scopului pentru care le-au cerut sînt obligați să plătească valoarea lor.

Art. 67. — Fondurile necesare pentru cercetarea, proiectarea și executarea lucrărilor prevăzute în proiectele de amenajare, ameliorare și punere în valoare a terenurilor degradate și poluate, cuprinse în perimetru, se asigură, în funcție de specificul lucrărilor, de Ministerul Agriculturii și Alimentației, de Ministerul Mediului și de alte ministere interesate, din fondul de ameliorare și prin alocațiile bugetare.

Fondurile necesare pot fi sporite prin participarea comunelor, orașelor, municipiilor și a județelor, contribuția în muncă sau în bani a tuturor celor interesați la aceste lucrări, deținătorii terenurilor, locuitorii care trag foloase directe sau indirecte de pe urma acestor ameliorări și instituțiile, societățile sau regiile ale căror lucrări de artă, drumuri, poduri, căi ferate, construcții și altele asemenea beneficiază de avantajele lucrărilor de amenajare și ameliorare a terenurilor.

În cazul în care se dovedește că anumite suprafețe au fost scoase din producția agricolă sau silvică prin degradare sau poluare a solului, prin fapta culpabilă a persoanelor fizice sau juridice, proprietarii, primăria sau organul agricol ori silvic pot cere acoperirea, de către culpabil, a cheltuielilor necesitate de lucrările de refacere și ameliorare a solului.

Art. 68. — Ministerul Agriculturii și Alimentației, Ministerul Mediului, împreună cu Academia de Științe Agricole și Silviculturale vor lua măsuri pentru dezvoltarea sistemului național de supraveghere, evaluare, prognoze și avertizare cu privire la starea calității solurilor agricole și silvice pe baza unui sistem informațional cu asigurarea de bănci de date la nivelul țării și județului și vor propune măsurile necesare pentru protecția și ameliorarea terenurilor în scopul menținerii și creșterii capacității de producție.

CAPITOLUL VI

Folosirea temporară sau definitivă a terenurilor în alte scopuri decît producția agricolă și silvică

Art. 69. — Folosirea temporară sau definitivă a unor terenuri din producția agricolă și silvică, în alte scopuri decît producția agricolă și silvică, se face numai în condițiile prevăzute de lege.

Art. 70. — Amplasarea noilor construcții de orice fel se face în intravilanul localităților.

Prin excepție, unele construcții care, prin natura lor, pot provoca efecte de poluare a factorilor de mediu pot fi amplasate în extravilan. În acest caz, amplasamentele se vor stabili pe bază de studii ecologice, avizate de organele de specialitate privind protecția mediului înconjurător.

De asemenea, fac excepție construcțiile care, prin natura lor, nu se pot amplasa în intravilan, precum și adăposturile pentru animale.

Art. 71. — Amplasarea construcțiilor de orice fel pe terenuri agricole din extravilan de clasa I și a II-a de calitate, pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătă-

tiri funciare, precum și pe cele plantate cu vii și livezi, parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice este interzisă.

Se exceptează de la prevederile alineatului precedent construcțiile care servesc activitățile agricole, cu destinație militară, căile ferate, șoselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatarei țiteiului și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor și realizarea de surse de apă.

Scoaterea definitivă a terenurilor din circuitul agricol și silvic se face cu plata, de către titularii aprobării, a contravalorii către proprietari și a taxelor prevăzute în anexele nr. 1 și 2. Din aceste taxe se constituie „Fondul de ameliorare a fondului funciar“, aflat la dispoziția Ministerului Agriculturii și Alimentației și Ministerului Mediului.

Pentru terenurile scoase definitiv din circuitul agricol și silvic pentru construcții care deservesc activitățile agricole și silvice, lucrările de îmbunătățiri funciare, regularizarea cursurilor de apă, realizarea de surse de apă potabilă și obiective meteorologice nu se datorează taxele prevăzute la alineatul precedent.

Art. 72. — Pentru scoaterea temporară a terenurilor din producția agricolă și silvică, titularul aprobării este obligat să depună o garanție în bani egală cu taxa prevăzută pentru scoaterea definitivă a terenurilor din circuitul agricol, în „Fondul de ameliorare a fondului funciar“.

După îndeplinirea obligațiilor prevăzute cu privire la redarea terenurilor, la confirmarea organelor județene agricole sau silvice și a proprietarului terenului, titularul va primi garanția depusă.

În cazul în care titularul aprobării nu execută lucrările de calitate și la termenele prevăzute în actele aprobatoare, organul agricol sau silvic de specialitate, în baza constatării situației de fapt, dispune să execute lucrările de redare cu cheltuieli din garanția depusă.

Dacă titularul aprobării nu execută lucrările într-un nou termen și la calitatea stabilită de organul agricol sau silvic, întreaga garanție rămâne în „Fondul de ameliorare a fondului funciar“.

Art. 73. — Folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole, în alte scopuri decât producția agricolă, se aprobă după cum urmează :

a) de organele agricole județene, prin Oficiul de cadastru și organizare a teritoriului județean sau al municipiului București, pentru terenurile agricole de pînă la 1 ha. Aprobarea pentru orice extindere a acestei suprafețe de teren se dă de către Ministerul Agriculturii și Alimentației ;

b) de Ministerul Agriculturii și Alimentației, pentru terenurile agricole în suprafață de pînă la 100 ha ;

c) de Guvern, pentru terenurile agricole a căror suprafață depășește 100 ha.

Art. 74. — Folosirea definitivă sau folosirea temporară a terenurilor forestiere, în alte scopuri decât silvice, se aprobă de organul silvic județean, pînă la 1 ha, de Ministerul Mediului, pentru terenurile în suprafață de pînă la 100 ha, și de Guvern, pentru cele ce depășesc această suprafață.

Art. 75. — Aprobarea prevăzută la art. 73 și 74 este condiționată de acordul prealabil al deținătorilor de terenuri. De asemenea, pentru obținerea aprobării prevăzute la art. 73 lit. b) și c) și art. 74 este necesar avizul organelor agricole sau silvice județene și al municipiului București, după caz.

Art. 76. — La aprobare de către Guvern se va prezenta în mod obligatoriu și avizul Ministerului Agriculturii și Alimentației pentru terenurile agricole și al Ministerului Mediului pentru terenurile forestiere și cu ape și, dacă este cazul, al Ministerului Culturii, pentru ocrotirea monumentelor.

Art. 77. — Intravilanul localităților este cel existent la data de 1 ianuarie 1990, evidențiat în cadastrul funciar ; el poate fi modificat numai în condițiile legii.

Art. 78. — Terenurile din albiile abandonate ale cursurilor de apă, devenite disponibile în urma lucrărilor de regularizare, vor fi amenajate pentru producția agricolă, piscicolă sau, după caz, silvică, o dată cu lucrările de bază executate de titularii acestora.

Art. 79. — Titularii obiectivelor de investiții sau de producție amplasate pe terenuri agricole și forestiere sînt obligați să ia măsuri prealabile executării construcției obiectivelor, de decopertare a stratului de sol fertil de pe suprafețele amplasamentelor aprobate, pe care să-l depoziteze și să-l niveleze pe terenuri neproductive sau slab productive, indicate de organele agricole sau silvice, în vederea punerii în valoare sau ameliorării acestora.

Depozitarea se poate face numai cu acordul proprietarilor terenurilor. Aceștia nu pot fi obligați la nici o plată pentru sporul de valoare astfel obținut și nici nu pot pretinde despăgubiri pentru perioada de nefolosire a terenului.

Art. 80. — Titularii lucrărilor de investiții sau de producție care dețin terenuri agricole sau le mai folosesc în procesul de producție, cum sînt cele rămase în urma excavării de materii prime — cărbune, caolin, argilă, pietriș —, sondele abandonate și altele asemenea, sînt obligați să ia măsurile necesare de amenajare și nivelare, dîndu-le o folosință agricolă, iar dacă aceasta nu este posibil, o folosință piscicolă sau silvică.

Beneficiarilor lucrărilor prevăzute în alin. 1 nu li se va mai aproba scoaterea din producția agricolă sau silvică a altor terenuri dacă nu s-au conformat dispozițiilor din acest articol.

Execuția acestor lucrări se face de unități specializate ale Ministerului Agriculturii și Alimentației și Ministerului Mediului, din fondurile prevăzute la beneficiari, în condițiile legii.

Art. 81. — Linile de telecomunicații și cele de transport și distribuție a energiei electrice, conductele de transport pentru alimentare cu apă, canalizare, produse petroliere, gaze, precum și alte instalații similare; se vor grupa și amplasa de-a lungul și în imediata apropiere a căilor de comunicații — șosele, căi ferate —, a digurilor, canalelor de irigații și de desecări și a altor limite obligate din teritoriu, în așa fel încât să nu se stînjenească execuția lucrărilor agricole.

Aprobarea ocupării terenurilor în astfel de cazuri se dă de Oficiul de cadastru și organizare a teritoriului județean sau al municipiului București, indiferent de mărimea suprafeței necesare, pe baza acordului deținătorilor.

Aprobarea în alte condiții decît cele prevăzute la alin. 1 se dă de organele prevăzute la art. 73 și 74.

Art. 82. — Ocuparea terenurilor necesare remedierii deranjamentelor în caz de avarii și executarea unor lucrări de întreținere la obiectivele prevăzute la art. 81, care au caracter urgent și care se execută într-o perioadă de pînă la 30 de zile, se vor face pe baza acordului prealabil al deținătorilor de terenuri sau, în caz de refuz, cu aprobarea prefecturii județului sau a Primăriei municipiului București.

În toate cazurile, deținătorii de terenuri au dreptul la despăgubire pentru daunele cauzate.

CAPITOLUL VII

Organizarea și amenajarea teritoriului agricol

Art. 83. — Organizarea și amenajarea teritoriului agricol are ca sarcină crearea condițiilor pentru o mai bună folosire a terenurilor în scopul producției agricole și se execută pe bază de studii și proiecte la cererea proprietarilor, rezolvîndu-se următoarele probleme :

a) corelarea dezvoltării agriculturii din zonă cu celelalte activități economice și sociale, stabilind măsuri care să conducă la creșterea producției agricole și exploatarea în ansamblu a teritoriului ;

b) gruparea prin comasare a terenurilor pe proprietari și destinații în concordanță cu structurile de proprietate și cu formele de cultivare a pămîntului, rezultate în urma asocierilor, stabilirea perimetrelor fiecărei proprietăți, comasînd terenurile dispersate și rectificînd hotarele nerațional amplasate ;

c) elaborarea de studii și proiecte de organizare și amenajare a exploatațiilor agricole ;

d) stabilirea rețelei drumurilor agricole ca o completare a rețelei de drumuri de interes general, inte-

grate în organizarea și amenajarea de ansamblu a teritoriului, în scopul efectuării transportului producției și accesului mașinilor agricole necesare procesului de producție.

Art. 84. — Studiile și proiectele de organizare și amenajare a teritoriului agricol se elaborează de unitățile de studii, proiectare și cercetare de specialitate, centrale sau județene, și se supun discuției proprietarilor de terenuri din zona interesată. În cazul adoptării lor cu majoritatea de voturi a proprietarilor care dețin 2/3 din suprafață și aprobării de către organele agricole județene, aplicarea măsurilor și lucrărilor prevăzute devin obligatorii pentru toți proprietarii.

CAPITOLUL VIII

Sanctiuni

Art. 85. — Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art. 86. — Degradarea terenurilor agricole și silvice, a împrejurimilor acestora, distrugerea și degradarea culturilor agricole, a lucrărilor de îmbunătățiri funciare, a bornelor și semnelor topografice sau geodezice, a monumentelor istorice și ansamblurilor și situțiilor arheologice, ori împiedicarea luării măsurilor de conservare a unor astfel de bunuri, precum și înlăturarea acestor măsuri, constituie infracțiuni de distrugere și se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal.

Art. 87. — Ocuparea în întregime sau în parte a terenurilor de orice fel, înființarea sau mutarea semnelor de hotar și a reperelor de marcă, fără aprobare primită în condițiile legii, constituie infracțiuni de tulburare de posesie și se pedepsesc potrivit prevederilor Codului penal.

Art. 88. — Constituie contravenții la normele privind evidența, protecția, folosirea și ameliorarea terenurilor agricole sau silvice următoarele fapte, dacă nu sînt săvîrșite în astfel de condiții încît, potrivit legii penale, constituie infracțiuni :

a) efectuarea de schimburi de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a terenurilor de la superioară la inferioară, precum și folosirea definitivă sau temporară a terenurilor agricole și silvice în alte scopuri decît pentru producția agricolă și silvică ;

b) nedeclararea la organele județene de cadastru funciar de către posesori, în termen de 30 de zile de la aprobare, a schimburilor de terenuri și a schimbării categoriei de folosință a acestora, precum și a datelor cu privire la mărimea suprafețelor și categoria de folosință a acestora ;

c) neluarea măsurilor de către posesorii de terenuri și de către persoanele autorizate pentru păstrarea în bune condiții a bornelor geodezice, topografice, a reperelor metalice de nivelment, a piramidelor și balizelor

de semnalizare a punctelor geodezice, precum și degradarea și distrugerea lor din culpă ;

d) nedecopertarea de către beneficiarii de investiții a stratului fertil de sol înainte de executarea lucrărilor de amplasare a unor obiective și nedepozitarea acestui strat pe suprafețele stabilite de organele agricole, precum și neluarea măsurilor de amenajare și nivelare a terenurilor rămase în urma excavării de cărbune, caolin, argilă, pietriș, sonde abandonate și altele asemenea ;

e) amplasarea obiectivelor de orice fel, cu excepția celor prevăzute la art. 71 din prezenta lege, pe terenurile situate în extravilan, fără avizele și aprobările prevăzute de lege ;

f) ocuparea și folosirea terenurilor aprobate a fi scoase definitiv sau temporar din producția agricolă, înainte de a fi delimitate, bornate și predate ;

g) degradarea terenurilor și culturilor prin depozitarea de materiale ori deșeuri de pietriș, moloz, nisip, prefabricate, construcții metalice, reziduuri, resturi menajere, gunoaie și altele asemenea ;

h) neluarea unor măsuri corespunzătoare de către persoane juridice sau fizice pentru evitarea afectării terenurilor limitrofe prin reziduurile provenite din activitatea de producție și prin scurgeri de orice fel.

Art. 89. — Contravențiile prevăzute la art. 88 din prezenta lege se sancționează astfel :

a) cele de la lit. a)—c), cu amendă de la 10.000 la 20.000 lei ;

b) cele de la lit. d)—h), cu amendă de la 20.000 la 50.000 lei.

Art. 90. — Sancțiunile se pot aplica și persoanelor juridice.

La aplicarea sancțiunilor, pe lângă împrejurările prevăzute de lege, se vor mai avea în vedere și mărimea suprafeței, categoria de folosință și clasa de fertilitate a terenului afectat.

Art. 91. — Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către specialiștii împuterniciți în acest scop de Ministerul Agriculturii și Alimentației și Ministerul Mediului, de împuterniciții prefecturilor și ai organelor agricole și silvice județene și al municipiului București, precum și de către primari.

Prin actul de constatare a contravenției se restabilesc situația anterioară și suportarea pagubelor de către cei vinovați.

Art. 92. — În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 88 li se aplică dispozițiile Legii nr. 32/1968 privind constatarea și sancționarea contravențiilor.

CAPITOLUL IX

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 93. — Comisiile comunale, orășenești și municipale, constituite potrivit art. 11, în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, vor efectua lucrările și operațiunile date de lege în competența lor, înaintînd întreaga documentație comisiilor județene în vederea eliberării titlurilor de proprietate pentru situațiile prevăzute la art. 8, art. 14, art. 15, art. 16, art. 18 alin. 1 și 2, art. 20, art. 21, art. 22, art. 23, art. 24, art. 25, art. 28, art. 32, art. 35, art. 38, art. 39, art. 40, art. 41 și art. 95, precum și operațiunile necesare punerii în posesie.

Totodată, pentru situațiile prevăzute la art. 18 alin. 3 comisiile comunale, orășenești și municipale vor stabili suprafețele ce urmează să fie atribuite în folosință, iar primăriile vor emite decizii în acest sens.

În cazurile prevăzute de art. 16, art. 29 alin 2 și art. 36, comisiile județene, la propunerea comisiilor comunale, orășenești și municipale, după caz, vor emite decizii pentru titularii îndreptățiți în vederea stabilirii dreptului acestora la acțiuni.

Decizia comisiei județene se va transmite persoanelor fizice interesate și societății comerciale în cauză, în termenul prevăzut de alin. 1.

Comisiile comunale, orășenești și municipale își încetează activitatea prin decizia prefecturii, iar comisiile județene și, respectiv, a municipiului București, prin hotărîre a Guvernului.

Art. 94. — Pe perioada cît funcționează comisiile comunale, orășenești și municipale, precum și comisiile de lichidare, membrii acestora încadrați cu contract de muncă se consideră delegați, iar ceilalți membri ai comisiilor primesc o indemnizație ce se va stabili prin regulamentul de aplicare a legii.

Art. 95. — Personalul de specialitate prevăzut la art. 8 din Decretul-lege nr. 43/1990 privind unele măsuri pentru stimularea țărânimii și activității economice a unităților agricole cooperatiste și de stat, care și-a desfășurat activitatea în unitățile agricole cooperatiste desființate sau reorganizate în societăți comerciale, beneficiază cu prioritate de dispozițiile art. 18 alin. 1 ori art. 20 din prezenta lege.

Art. 96. — Monumentele istorice, vestigiile și obiectivele arheologice, tezaurele care se vor descoperi la fața solului sau în subsol sînt sub protecția legii.

Proprietarii și deținătorii de terenuri sînt obligați să asigure integritatea acestora, să sesizeze organele de stat și să permită efectuarea lucrărilor de cercelare și conservare.

Proprietarii terenurilor vor fi despăgubiți pentru daunele suferite și terenurile preluate în domeniul public, în bani, sau cu teren echivalent, după caz.

Art. 97. — Persoanele fizice cărora li s-a reconstituit sau constituit dreptul de proprietate în condițiile prezentei legi, precum și asociațiile de tip privat care se vor înființa potrivit art. 28 alin. 1 din lege, sînt scutite de plata impozitului pe terenuri agricole pe o perioadă de 3 ani, începînd cu anul 1991.

Sistemul de impozitare, creditare, precum și alte avantaje de care vor beneficia persoanele fizice sau juridice cărora li s-a stabilit dreptul de proprietate în condițiile prezentei legi, cît și pensiile foștilor membri ai cooperativelor agricole de producție, se vor reglementa prin legi speciale.

Timpu lucrut de foștii cooperatori în cadrul cooperativelor agricole de producție se consideră vechime în muncă la acordarea pensiei și a celorlalte drepturi de asigurări sociale.

Art. 98. — În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a legii, Guvernul va prezenta Parlamentului proiectul legii privind cadastrul funciar general și publicitatea imobiliară, precum și proiectele de legi prevăzute la art. 97 alin. 2.

Pînă la intrarea în vigoare a noii legi se vor aplica actualele reglementări cu privire la evidența terenurilor și publicitatea imobiliară.

Art. 99. — Cheltuielile pentru producția anului 1991 efectuate pe terenurile atribuite în condițiile prezentei legi, pînă la data preluării în posesie, se vor suporta de noii titulari ai dreptului de proprietate sau, după caz, de folosință.

Art. 100. — Finanțarea activității de cadastru funciar general, a lucrărilor geodezice, fotogrammetrice și organizare a teritoriului, precum și a băncilor de date

afereente acestora, la nivel județean și național, se va realiza de la buget.

Art. 101. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta lege.

Art. 102. — Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României.

Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă :

— Art. 1—36 și 51—79 din Legea nr. 59/1974 cu privire la fondul funciar, publicată în Buletinul Oficial nr. 138 din 5 noiembrie 1974.

— Decretul-lege nr. 42/1990 privind unele măsuri pentru stimularea țărănimii, publicat în Monitorul Oficial nr. 17 din 30 ianuarie 1990, cu excepția art. 8—11.

— Legea nr. 9/1990 privind interzicerea temporară a înstrăinării terenurilor prin acte între vii, publicată în Monitorul Oficial nr. 95 din 1 august 1990, cu excepția art. 2.

— H.C.M. nr. 656/1975 pentru stabilirea și sancționarea contravențiilor la normele privind evidența, folosirea, protecția și ameliorarea terenurilor agricole, publicată în Buletinul Oficial nr. 74 din 16 iulie 1975.

— Decretul nr. 115/1959 pentru lichidarea rămășițelor oricăror forme de exploatare a omului de către om în agricultură, în scopul ridicării continue a nivelului de trai material și cultural al țărănimii muncitoare și al dezvoltării construcției socialiste, publicat în Buletinul Oficial al Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române nr. 10 din 30 martie 1959.

— Orice alte dispoziții contrare prevederilor prezentei legi.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 14 februarie 1991.

PREȘEDINTELE SENATULUI
academician **ALEXANDRU BÎRLĂDEANU**

Această lege a fost adoptată de Adunarea Deputaților în ședința din 14 februarie 1991.

PREȘEDINTELE ADUNĂRII DEPUTAȚILOR
MARȚIAN DAN

În temeiul art. 82 lit. m) din Decretul-lege nr. 92/1990 pentru alegerea parlamentului și a Președintelui României,

promulgăm Legea fondului funciar și dispunem publicarea sa în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 19 februarie 1991.
Nr. 18.

ANEXA Nr. 1

T A X A

procentuală datorată pentru scoaterea definitivă din circuitul agricol a terenurilor aflate în extravilan

	Clasa terenului agricol				
	1	2	3	4	5
Taxa procentuală ce se aplică la prețul de vânzare	800	800	700	600	500

NOTĂ :

Procentul se aplică la valoarea terenului declarată ca preț de părțile din contractul de înstrăinare.

Dacă valoarea declarată de părți este mai mică decât valoarea normală de circulație a terenului, calculată prin înmulțirea cu 25 a venitului anual impozabil pentru terenul respectiv, procentul se calculează la valoarea astfel stabilită.

În același mod se calculează taxa în cazul în care terenul nu a fost înstrăinat.

ANEXA Nr. 2

T A X A

pentru folosirea definitivă a terenurilor forestiere în alte scopuri decât producția forestieră și defrișarea de păduri

	Clasa de calitate				
	1	2	3	4	5
Taxa procentuală care se aplică la prețul de vânzare	600	550	500	400	300

Procentul se aplică la valoarea de rentă stabilită pentru volumul realizat la exploatabilitate de specia de bază din zonă, considerat la sortimentul țel, stabilit prin amenajament sau asirailat acestuia.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — ADUNAREA DEPUTAȚILOR

Adresa pentru publicitate : Combinatul poligrafic București — Biroul de publicitate și difuzare pentru Monitorul Oficial, București, str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 11.77.02.
Tiparul : Combinatul poligrafic București — Atelierul „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, telefon 68.55.58.

Prețul 8 lei

40.816

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 37/1991, conține 16 pagini.